
Yamakabharatam

——
यमकभारतम्

——
Document Information

Text title : yamakabhAratam by madhvAchArya

File name : yamakabhAratammadvhAchArya.itx

Category : major_works, sAhitya, krishna

Location : doc_z_misc_major_works

Author : Madhvacharya

Proofread by : Vani V.

Latest update : January 24, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

యమకభారతమ్

ధ్యాయేత్పరమానందం యన్మాతా పతిమయదపరమానందమ్ | (ధ్యాయేత్తం పరమానందమ్)
ఉజ్జితపరమానం దంపుత్యాద్యాద్యాశ్రమైస్సదైవ పరమానందమ్ || ౧||

యస్య కరాలోఽలం చక్రం కాలః పరస్య హి కరాలోలమ్ |
యస్య గదా పవమానస్సన్ యో వ్యాసోఽభవత్పదాపవమానః || ౨||

యస్య రమా న మనోగం జగృహే విశ్వమృరాపి నమనోఽగమ్ |
యస్య పుమానానందం భుక్త్యై యద్ధామ కపతిమానానందమ్ || ౩||

పరమేషు యదా తేజః పరమేషు చకార వాసుదేవోఽజః |
మానధి బిభ్రత్సు మనో మాఽనధిమాసీన్న వాసుదేవోఽజః || ౪||

సోఽజని దేవక్యవై యస్మాదనుకమ్పనావదేవ క్యవై |
అవదన్దేవ క్యం తే భువనం హి సురాః సదైవ దేవక్యవై || ౫||

నీతో వసుదేవేన స్వతతేన స గోకులం సవసుదేవేన | (సువసుదేవేన)
తత్ర యశోదా తనయం మేనే కృష్ణం స్వకీయమవదాతనయమ్ || ౬||

వవృధే గోకులమధ్యాద్యో దేవో విశ్వమద్భుతాకులమధ్యాత్ |
తత్ర చ పూతనికాయా వధమకరోద్యన్నిజాః సుపూతనికాయాః || ౭||

అధునోచ్ఛకటం లోలీ పాదాఙ్గుష్ఠేన వాతపేశకకటం లోలీ |
అతనోద్రక్షామస్య స్వాఙ్గానాద్గోపికా సదేరక్షామస్య || ౮||

ముఖలాలనలోలా తన్ముఖగం జగదవష్ట సాలనలోలాతత్ |
నాద్యైన్మాయామస్య జగత్ప్రభోః స్వధికతతతమాయామస్య || ౯|| (స్వాధికతతతమాయామస్య)

తస్య సుశర్మాణ్యకరో దరిణో గర్భః సదుక్తికర్మాణ్యకరోత్ |
అవదన్నామానమయం జగదాదిం వాసుదేవనామానమయమ్ || ౧౦||

తస్య సఖా బలనామా జ్యేష్ఠో భ్రాతాఽథ యన్నిజాబలనా మా |
యస్య చ పర్యజ్కోఽయం పూర్వతనో విష్ణుమజసపర్యం కోఽయమ్ || ౧౧||

తేన హతో వాతరయస్తృణచక్రో నామ దితిసుతోఽవాతరయః |

హరమాణో బాలతమం స్వాత్మానం కణ్ణరోధినాఽబాలతమమ్ ॥ ౧౨॥

సోఽవనిమధ్యే రజ్జన్నరిదరయుగ్బాలరూపమధ్యేరజ్జన్ ।

అముషన్నవసీతమదః స్వగోకులే గోపికాసు నవసీతమదః ॥ ౧౩॥ (సగోకులే)

తన్మాతా కోపమితా తమనుససారాత్మవాదవాకోపమితా । (తమనుససారాత్మవాకోపమితా)

జగృహే సానమనం తం దేవం తచ్చిన్నయైవ సానమనన్తమ్ ॥ ౧౪॥

అథ సాన్తరితామానం విష్ణుం విశ్వోద్భవం సదాన్తరితామానమ్ ।

అనయద్దామోదరతాం యోఽరమయత్సున్దరీ నిజామోదరతామ్ ॥ ౧౫॥

చక్రే సోఽర్జుననాశం ప్రాప్నోతి యత్స్మృతిః సదార్జుననా శమ్ ।

తౌ చ గతౌ నిజమోకన్తేనైవ నుతేన యన్నిజానిజమోకః ॥ ౧౬॥ (యన్నిజోఽనిజమోకః)

అథ వృన్దావనవాసం గోపాశ్చక్రర్జగత్థితాఽవనవాసమ్ ।

తత్ర బకాసురమారః శౌరిరభూన్నిత్యసంశ్రితాసురమారః ॥ ౧౭॥

అహనద్వత్పతనూకం యోపాల్లోకం స్వయత్పవతనూకమ్ ।

సోపాద్వత్సానమరస్పహగ్రజో గోపవత్పవత్సానమరః ॥ ౧౮॥

స విభుః శ్రీమానహికే ననర్త యస్య శ్రమానమామానహికే ।

అకరోన్నద్యుదకాన్తం కాన్తం నీతోఽరగం సనాద్యుదకాన్తమ్ ॥ ౧౯॥

హత్వా ధేనుకమూఢం బలాత్పులమృం చ భేట్ సధేనుకమూఢమ్ ।

వ్రజమావీదమృతాశః పీత్వా వహ్నిం చరస్థితాదమృతాశః ॥ ౨౦॥ (చరస్థిరాదమృతాశః)

గిరిణా రణాపి కృతా వ్రజస్య తేన స్వరక్షరణాపికృతా ।

శక్రాయ వ్యజ్ఞాయతా స్వాం శక్తిం విశ్వమాత్మనాఽవ్యజ్ఞాయతా ॥ ౨౧॥

రేమే గోపీష్వరిహా స మన్మథాక్రాన్తసున్దరీపీష్వరిహా ।

పూర్ణానన్దైకతనుః స విశ్వరుక్పావనోఽప్యనన్దైకతనుః ॥ ౨౨॥ (విశ్వరుక్పావనోఽప్యనన్దైకతనుః)

అథ హతయోగ్గలికేశ్యః శ్వఫల్కజప్రాపితః పురీ గలికేశ్యః ।

భక్ష్త్వా ధనురాజవరం జఘాన తేనైవ చ స్వయం రాజవరమ్ ॥ ౨౩॥

మృత్సన్ గజముగ్రబలం సబలో రక్లం వివేశ సృతిముగ్రబలమ్ । (శ్రుతిముగ్రబలమ్)

హత్వా మల్లౌ బలినౌ కంసం చ విమోక్షితౌ తతౌ లౌ బలినౌ ॥ ౨౪॥ (విమోక్షితౌ తతౌ

రౌ బలినౌ)

ప్రాదాత్సాన్ద్రిపనయే మృతపుత్రం జ్ఞానదీపసాన్ద్రిపనయే ।

గుర్వర్ధేఽజ్ఞానతమఃప్రభేదితా నిత్యసమ్భృతాఽఽజ్ఞానతమః ॥ ౨౫॥

జిత్వా మాగధరాజం తోషితమకరోత్సదాత్మయోగధరాజమ్ ।
అనుకుర్వన్నిజనదనం చక్రే రమ్యాం పురం సుబోధనిజనదనమ్ ॥ ౨౬ ॥ (రమ్యం)

ప్రసభం సగజబలస్య క్షత్రస్యోచ్చైస్సమగధరాజబలస్య ।
మానం శిశుపాలవరం హత్వా భైష్మీమవాపా శిశుపాలవరమ్ ॥ ౨౭ ॥ (భైష్మీమవాప)

హంసో డిభికశ్చపలావమునా సంసూదితౌ యవనకశ్చ పలా ।
కీర్తిర్విమలా విరతా ప్రతతా విశ్వాధిపావసీలావిరతా ॥ ౨౮ ॥

సత్యాజామ్భవతీర్యా భార్యా వినాద్యా భానుసామ్భవతీర్యాః ।
ప్రద్యుమ్నం మోదరతః ప్రాప జ్యేష్ఠం హరిః సుతం మోదరతః ॥ ౨౯ ॥

యత్పరివారతయేశా జాతా దేవా నృపాత్మనాఽరతయేశాః ।
యద్భరితం విషసర్పప్రభృతిధాన్తం న మారుతిం విషసర్ప ॥ ౩౦ ॥

యేన హిడిమ్భబకాద్యా రక్షోధీశా నిపాతితా బబకాద్యాః ।
భీమ ప్రీతిమమేయాం వ్యజ్ఞాయతా తేన శేషపాతి మమే యామ్ ॥ ౩౧ ॥

అథ కృష్ణావరణే తాన్ ప్రాప్తాన్రాజ్ఞోఽశ్శ్రోణోత్సదావరణేతాన్ ।
ద్రష్టం యాతస్సబలస్తాం చానైషీత్పృథాసుతాంస్తతః సబలః ॥ ౩౨ ॥

తానిన్యస్థలవాసాంశ్చక్రే కృష్ణః పురో నిజస్థలవాసాన్ । (కృష్ణః పరో)
స్వబలోద్రోచితమానైర్జుగోప ధర్మం చ తైః పరాచితమానైః ॥ ౩౩ ॥

వాలివధానునయాయ ప్రణయీ సఖ్యం సుసన్దధేఽనునయాయ ।
వాసవజేన విశేషాత్ తేనైవ పునర్నృజన్మజేన విశేషాత్ ॥ ౩౪ ॥

మాతుః పరిభవహాఽన్యై రాజ్ఞా ద్యుసదామితశ్చ పరిభవహాన్యై ।
అభవన్నరకమురారిర్యోఽవాసీదత్సమస్తనరకమురారిః ॥ ౩౫ ॥ (అభవన్నరకమురారిర్యోఽవాత్సీ)

సీతో దివి దేవవరై రేమే సత్యాసమన్వితోఽదేవవరైః ।
సర్వర్తువనే శశినా నిశి సత్యాం వాసరే వనేఽశశినా ॥ ౩౬ ॥

సురతరుమాపాలిమతాత్ ప్రకాశయన్ శక్తిమాత్మనః పాలిమతాత్ ।
సురవరపిరేషు దరీ ప్రధానజీవేశ్వరః పరేషుదరీ ॥ ౩౭ ॥

పురమభియాయారిదరీ దత్త్వా భద్రాం పృథాసుతాయారిదరీ ।
శక్రపురీమభియాతః ప్రాదాద్వహ్నార్వనం సతామభియాతః ॥ ౩౮ ॥

శివభక్తప్రవరాద్యం పుమాన్న సేహే గిరీ శివిప్రవరాద్యమ్ | (గిరి)

తం స్వాత్మేన్ద్రవరేణ వ్యధునోద్భిమేన ధూతరుద్రవరేణ || ౩౯||

యస్యాజ్ఞాబలసారైః పార్థైర్దిగ్భ్యో హృతం ధనం బలసారైః |

జిత్వా జ్ఞామవిశేషాం ప్రసహ్యా భూపాన్ సమస్తకామవిశేషామ్ || ౪౦||

అథ పార్థాన్ క్రతురాజం ప్రాపయదమరేట్ సరుద్రశక్రతురాజమ్ |

పూజా తేనావాపి ఛిన్నశ్చైద్యః సృతిం గతేనావాపి || ౪౧||

నిహతౌ సౌభకరూశౌ శీతో భాతశ్చ యేన తౌ భకరూశౌ |

అజయద్రుద్రం చ రణే బాణార్థేఽవనతిపతితకచన్ద్రం చరణే || ౪౨||

అస్యజ్జ్వరముగ్రతమఃక్షయప్రదో లీలయాఽఘివరముగ్రతమః |

క్రీడామాత్రం విశ్వం ప్రకాశయన్నాత్మనః స విహరకమాత్రం విశ్వమ్ || ౪౩||

యస్యావేశోరుబలాన్నహనత్పార్థోఽసురాన్ప్రజేశోరుబలాన్ |

వరదానాదస్యైవ జగత్పుభోరీరణాత్పమనుగతనాదస్యైవ || ౪౪||

యస్యావేశాత్పబలః ప్రచకర్ష పురం ప్రసహ్యా చేశాత్పబలః |

కురుపతినామ ను యమునాఽఽకృష్ణా యేనాహురర్ష్యమతను యమునా(౧) || ౪౫||

(యేనాహురర్ష్యమతను)

(౧. ఆతను యం ఉనా, య అర్థాత్ పూజ్య, ఉ అర్థాత్ రుద్రం)

యద్బలవాన్ క్రోధవశాన్నినాయ నాశం వృకోదరః క్రోధవశాన్ |

లేభేఽచాన్యాగమ్యం స్థానం పుష్పాణి ధామ చాన్యాగమ్యమ్ || ౪౬||

యద్వలభారవహత్వాన్నాచలదురగాదిభిః సుభారవహత్వాత్ |

ధర్మాదరిహోఽపి పదం భీమో యేనైవ సాహసం రిహోఽఽపి పదమ్ || ౪౭||

(లిహోఽఽపి)

న హి నహుషోఽలం నహితుం ధర్మో ద్రౌణిస్తథేతరోఽలం నహితుమ్ |

నో రాట్ కర్ణో బ్రహ్మవరీ యేన ధ్వస్తోఽస్త్రమగ్రహీత్సబ్రహ్మవరీ || ౪౮|| (సుబ్రహ్మవరీ)

జ్ఞాత్రం ధర్మం స్వవతా గురువృత్త్యై కేశవాజ్ఞయా చ చరమం స్వవతా |

సర్వం సేహేఽమనసా భీమేనైశైకమానినా హేమనసా || ౪౯|| (భీమేనేశైకమానినా)

యద్భక్తప్రవరేణ ప్రోతః స్వస్మిన్ స కీచకః ప్రవరేణ ||

పతితాస్తస్య సహాయాః కృష్ణార్థే మానినః సమస్య సహాయాః || ౫౦||

యద్భక్త్యాఽనుగృహీతౌ పార్థో భీమశ్చ గోనృపౌ ను గృహీతౌ |
 ఋణముక్త్యై సువ్యత్యస్యై క్రమశో వీరావముఞ్చతాం సువ్యత్యస్యై || ౫౦||

యద్భక్త్యాఽమితయాలం కృష్ణా కార్యే వివేశ కృష్ణాఽఽకార్యే |
 యామీరార్ఘ్ణతనుత్వాన్నాపాద్భిమాదృతేఽపి నాఽపాద్భిమాత్ || ౫౧||

యాం స్ప్రష్టుమిచ్ఛన్తమజాతశత్రుం న్యవారయత్స్వస్థమజాతశత్రుమ్ |
 శంరూపా నే నిత్యరతేరియం శ్రీరితి స్మ దేవేడ్యదితేరియం శ్రీః || ౫౩|| (శంరూప్య)

మనసామనసాఽమనసా మనసా యమనన్తమజప్రమవేదనుయా |
 విలయం విలయం విలయం విలయన్నిఖిలం త్వశుభం ప్రచకార చ యా || ౫౪||
 (ప్రచకార చ యః)

సోఽగాద్ధూతముఖేన ప్రముణేదం వర్తతే యదూతముఖేన |
 పార్థార్థే బహుతనుతాం యత్ర ప్రకాశయత్ స్వయం సబహుతనుతామ్ || ౫౫||
 (ప్రాకాశయత్)

గురుకర్ణనదీజాదీనవధీచ్ఛుర్భలేన జనదీజాదీ | (జనదీజాన్)
 శక్త్యా నిజయా పరవాన్ స్వజనానుద్రేచయన్ననన్తయాఽపరవాన్ || ౫౬||

యస్య సుసీతినహాయాన్న రిపూన్మేనేఽర్జునః సమేతసహాయాన్ |
 అకరోచ్ఛాసు పరాసుప్రతతిం సేనాసు ధావనాసుపరాసు || ౫౭||

యేన జయద్రథమారః పార్థః శత్రూనవాపతద్రథమారః | (పాత్రా)
 యద్విరహాదపి దేహే స రథః శశ్వత్ స్థితేః సదాదపి దేహే || ౫౮||

యద్భరితో భరతాభః ప్రభురమ్భాభావితోఽభిభరతాభః |
 భీమో రభసాఽభిభవీ ప్రసభం భాభాభిభూర్భాసా భిభవీ || ౫౯||

యదనుగ్రహపూర్ణత్వాద్ భీమః సర్వానరీననహిపూర్ణత్వాఽఽత్ | (యదనుగ్రహిపూర్ణత్వాద్)
 అదహద్భాహుబలేన క్రోధాగ్నావాహితాన్నిజాహుబలేన || ౬౦||

కృష్ణాభీమాప్తతమః శీర్షం యేన స్వకీయహృదయమాప్తతమః |
 ధృతరాష్ట్రసుతానవధీద్ భీమేన స్థాపితో మనసి సుసుతానవధీత్ || ౬౧||

భీమనిపాతితదేహానదర్శయత్స్వనరీన్ విపాతితదేహాన్ | (భీమవిపాతిత, విపాతితదేహాన్)
 కృష్ణాయా హితకారీ సమ్యగ్గీరప్రియః సదాఽహితకారీ || ౬౨|| (సమ్యగ్గీరప్రియః)

అథ హరిణాఽపీతబలం ద్రౌణేరస్త్రం మహారిణా పీతబలమ్ |
 దధతాఽవాసోమరణం నీతం చక్రేభిమన్యజం సోమరణమ్ || ౬౩||

తస్య చ రక్షా సుకృతా జనార్దనేనేశశేషకేశాసుకృతా ।

పార్థేషు ప్రేమవతా నిత్యం భర్తాఽసుతాసువిప్రేమవతా ॥ ౬౪॥

జ్ఞానం పరమం ప్రాదాద్భిష్మగతః సృతివిమోక్షచరమం ప్రాదాత్ ।

పాణ్డుసుతానామధికం చక్రే వేదం గుణోత్తరం స్వనామధికమ్ ॥ ౬౫॥

తేనావాపి సుజాత్వైర్హరిమేధస్తురగావర్తనేఽపి సుజాతైః । (సుజాత్వైర్హయమేధస్తురగావర్తనేఽపి)

పాణ్డుసుతైః సవనూకైరాష్టైర్వ్యాసాత్మనా చ సుసవనూకైః ॥ ౬౬॥

తదను సుపాణ్డుతనూజై రేమే శ్శాం పాలయన్ సుపాణ్డుతనూజైః ।

అనుపమసుఖరూపోఽజః పరమః శ్రీవల్లభః స్వధికరూపోజః ॥ ౬౭॥ (సతి సుఖరూపోజః)

సుగతిం పరమామదదాన్నిజయోగ్యాం జ్ఞానిసుతతిపరమామదదాత్ ।

(చరమామదదాన్నిజయోగ్యాం జ్ఞానిసుతతిమృరమామదదాత్)

పార్థానాం సయదూనాం స పితృప్రేష్యాదినామినాం సయదూనామ్ ॥ ౬౮॥

రేమే తత్రాపిసుఖీ పరమోఽనన్తో ననన్ద తత్రాపిసుఖీ ।

ప్రాణేనేద్ధిరయా చ ప్రయుతో నిత్యం మహాగుణేద్ధిరయా చ ॥ ౬౯॥

ఏవం సర్వాణి హరే రూపాణి శ్రీపతేః సుపర్వాణిహరేః ।

పూర్ణసుఖాని సుభాన్తి ప్రతతాని నిరన్తరాణి సుభాన్తి ॥ ౭౦॥

రామ రామ మహాబాహో మాయా తే సుదురాసదా ।

వాదసాదద కో లోకే పాదావేవ తవాసజేత్ ॥ ౭౧॥

జేత్సవాతవ వేదాపాకేలోకోదద సాదవా ।

దాసరాదుసుతేయామాహోబాహో మమ రామ రా ॥ ౭౨॥ (రామ రాః)

దేవానాం పతయో నిత్యం నో మతం యస్య జానతే । (మతం యస్య న జానతే)

తస్మై దేవ నమస్యేఽహం భవతేఽసురమారయే ॥ ౭౩॥

సమన్తదేవజన కవాసుదేవపరామృత ।

వాసుదేవ పరామృత జ్ఞానమూర్తే నమోఽస్తు తే ॥ ౭౪॥

దేవాదే దేవలోకప పూర్ణానన్దమహోదఘే ।

సర్వజ్ఞేశ రమానాథ దేవాఽఽదేదేవలోకప ॥ ౭౫॥

యోనిర్మమేశేషపురాణవిద్యాం యోనిర్మమేశేషపురాణవిద్యామ్ ।

